

Jaarverslag 2016

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Organisatie(structuur)	4
2.1 Bestuur	
2.2 Dagelijkse leiding	
2.3 Freelancers	
2.4 Vrijwilligers	
3. Strategie van het Kenniscentrum Kraamzorg	6
3.1 Kwaliteit	
3.1.1 Kwaliteitsregister kraamverzorgenden	
3.1.2 Kwaliteitskeurmerk	
3.1.3 Kwaliteitsindicatoren	
3.2 Scholing	
3.2.1 (Her)registratie eisen kraamverzorgenden	
3.2.2 Accreditatie (opleidings-)instellingen	
3.2.3 Beroepscompetentieprofiel	
3.2.4 Opleidingsveld	
3.3 Inhoud, ontwikkeling en kennisoverdracht	
3.3.1 Landelijke (monodisciplinaire en multidisciplinaire) richtlijnen en protocollen	
3.3.2 CPZ	
3.3.3 Inhoudelijke samenwerkingspartners	
3.3.4 Website	
3.3.5 Dag van de Kraamzorg	
3.3.6 Artikelen in vakbladen	
3.4 Ketensamenwerking	
3.5 Onderzoek	
3.6 Innovaties	
3.6.1 Digitale kraamzorg	
3.6.2 Kraamverzorgenden van de toekomst	
4. Stakeholders	11
5. Faciliteiten	11
5.1 Huisvesting	
5.2 Website	
6. Financiën	12
6.1 Vaste inkomsten	
6.2 Subsidies	
6.3 Sponsoring	
7. Tot slot	13

Bijlage: Jaarcijfers Kenniscentrum Kraamzorg 2016	14

1. Inleiding

Voor u ligt het Jaarverslag van het Kenniscentrum Kraamzorg (KCKZ) over 2016.

In deze verslagperiode van het Kenniscentrum Kraamzorg is de eerste Herregistratie periode van start gegaan met daaraan gekoppeld een e-learning met 5 modules die alle kraamverzorgenden die zich herregistreren moeten doorlopen om zo aan te tonen dat het gewenste niveau, Verzorgenden IG niveau 3, aanwezig is.

Ook zijn de te accrediteren (bij)scholingen onder de loep genomen en zijn de eisen aangescherpt en worden er visitaties verricht door de Accreditatiecommissie om ook hier zorg te dragen voor het gewenste niveau van (bij)scholingen.

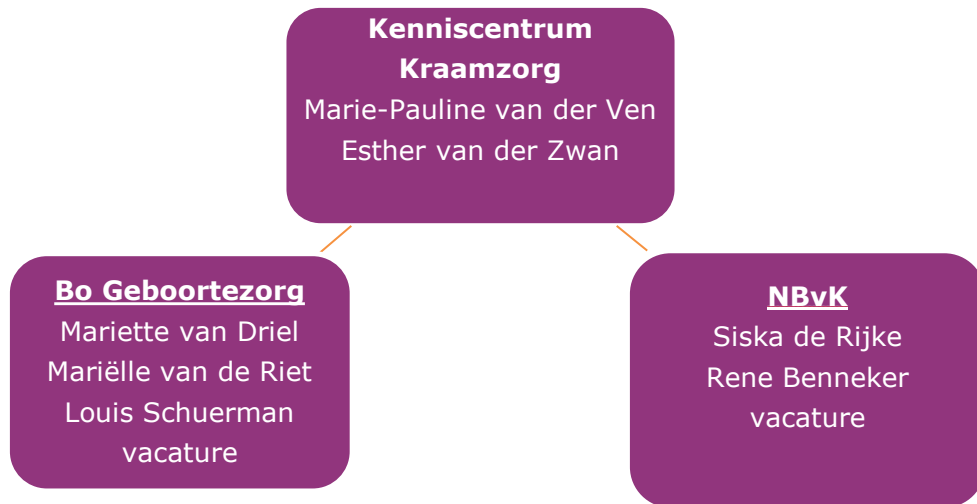
De slag om de professionalisering van de sector wordt hiermee stapsgewijs gemaakt.

Het Meerjarenbeleidsplan 2014-2017 heeft de afgelopen jaren richting gegeven in de te volgen strategie om op zes specifieke beleidsterreinen actief te opereren. In dit verslagjaar is gewerkt aan een update van dit Meerjarenbeleidsplan voor de periode vanaf 2017.

Het Kenniscentrum Kraamzorg neemt een duidelijke positie in, in de kraamzorgsector, maar ook in het netwerk van Geboortezorg en bij alle andere stakeholders.

2. Organisatiestructuur

De bestuurlijke structuur van het Kenniscentrum Kraamzorg ziet er in de verslagperiode als volgt uit:

2.1 Bestuur

Per 1 januari 2016 worden de belangen van de kraamzorgorganisaties niet meer door ActiZ en BTN behartigd. De nieuwe belangenorganisatie voor de kraamzorg, Bo Geboortezorg, zet dit voort. Bo Geboortezorg vaardigt vanaf 1 januari 2016 4 personen af in het bestuur van de stichting, de NBvK vaardigt 3 personen af. Deze wijzigingen zijn doorgevoerd in de statuten van het Kenniscentrum Kraamzorg. Het bestuur is in de verslagperiode 5x bij elkaar in vergadering geweest.

Het bestuur van Stichting Kenniscentrum Kraamzorg is in de verslagperiode als volgt samengesteld:

Mariette van Driel	(Bo Geboortezorg)	voorzitter
Siska de Rijke	(NBvK)	secretaris
Louis Schuerman	(ZIN/BO)	penningmeester
René Benneker	(NBvK)	bestuurslid
Mariëlle van de Riet	(Koru Kraamzorg/BO)	bestuurslid

Mariëlle van de Riet is per 1 juni 2016 het bestuur van het Kenniscentrum Kraamzorg komen versterken namens Bo Geboortezorg. Per 1 oktober 2016 heeft Rene Benneker het bestuur van het Kenniscentrum Kraamzorg verlaten. Eind 2016 waren er 2 vacatures voor het bestuur.

2.2 Dagelijkse leiding

Het Kenniscentrum Kraamzorg opereert ook in deze verslagperiode als een kleine slagvaardige werkorganisatie met een parttime directeur die verantwoordelijk is voor de richting van het Kenniscentrum Kraamzorg. Zij geeft, in samenwerking met het bestuur, invulling aan de missie, visie en doelstellingen en het daaruit voortvloeiende strategische beleid van het Kenniscentrum Kraamzorg en draagt zorg voor structurele financiering. De eveneens parttime secretaris biedt hierin ondersteuning en geeft mede uitvoering hieraan. De directeur en secretaris leggen verantwoording af aan het hierboven genoemde bestuur.

De dagelijkse leiding van het Kenniscentrum Kraamzorg bestaat op 31 december 2016 uit:

Marie-Pauline van der Ven	directeur, 16 uur
Esther van der Zwan	secretaris, 24 uur
Mirjam Duindam	managementassistente, 18 uur
Daisy Luiten	managementassistente, 24 uur

Vanaf januari 2016 is er een management assistente voor 18 uur per week aangenomen voor het uitvoeren van werkzaamheden rond de registratie en accreditatie. Haar taken bestaan voornamelijk uit het te woord staan van kraamverzorgenden, kraamzorgorganisaties en opleiders die vragen hebben rond de registratie, accreditatie en het verwerken van de registraties en accreditaties. Het eerste half jaar is gewerkt met een invalkracht en vanaf 1 juni 2016 is Daisy Luiten als vaste kracht het team komen versterken in eerste instantie voor 18 uur per week en per 1 december 2016 voor 24 uur per week.

2.3 Freelancers

Voor de website (bouwer en webwriter), inhoudsdeskundige voor de accreditatiecommissie en voor financiën wordt tot op heden succesvol gewerkt met vaste freelancers. Voor incidentele zaken is het goed om met freelancers te blijven werken. Voor de Accreditatiecommissie en andere inhoudelijke zaken werken we met 2 beleidsmedewerkers die beiden een arbeidsovereenkomst met het KCKZ hebben voor minimaal 8 uur per maand. Vanaf september 2016 is nog een beleidsmedewerker aangetrokken voor een jaar met eenzelfde contract om o.a. de hele set protocollen van eenzelfde tone of voice en layout te voorzien.

2.4 Vrijwilligers

Ook dit verslagjaar hebben vrijwilligers zich ingezet vanuit de NBvK en de kraamzorgorganisaties door input aan te leveren voor de Landelijke Protocollen. Twee hele actieve werkgroepen met totaal ongeveer 15 leden hebben zich enthousiast ingezet om feedback te geven op de concept Landelijke Protocollen. Zij zijn in 2016 5x per werkgroep bij elkaar geweest en hebben geweldig werk afgeleverd.

3. Strategie van het Kenniscentrum Kraamzorg

Het Meerjarenbeleidsplan 2014-2017 is ook dit verslagjaar leidend voor de activiteiten van het Kenniscentrum Kraamzorg. Hieronder verslag van de activiteiten die zijn ontwikkeld via de zes beleidsterreinen die het uitgangspunt van de strategie van het Kenniscentrum Kraamzorg zijn.

3.1 Kwaliteit

3.1.1 Kwaliteitsregister Kraamverzorgenden

Eind 2016 stonden er ruim 10196 kraamverzorgenden in het Kwaliteitsregister. Dat betekent dat nagenoeg alle kraamverzorgenden in het Kwaliteitsregister staan.

Het geëvalueerde en vervolgens herziene Reglement Kwaliteitsregister Kraamverzorgenden v.a. april 2016 is per 1 april 2016 in werking getreden. De hoogte van de kosten voor Herregistratie in het Kwaliteitsregister voor de kraamverzorgenden vanaf 1 april 2016 zijn begin 2016 vastgesteld door het bestuur op € 90,00 voor drie jaar.

3.1.2 Kwaliteitskeurmerk

Ook in dit verslagjaar heeft zowel het Kenniscentrum Kraamzorg als de Brancheorganisatie nog niet de gelegenheid gehad zich hierover te buigen.

3.1.3 Kwaliteitsindicatoren

Het Zorginstituut Nederland heeft kwaliteitsindicatoren voor de kraamzorg opgesteld, BO Geboortezorg is namens de kraamzorgorganisaties actief betrokken geweest bij de ontwikkeling hiervan. Dit onderwerp is ook in deze verslagperiode wederom geen speerpunt vanuit het Kenniscentrum Kraamzorg.

3.2 Scholing

Er is inmiddels meer inzicht in wat de kraamzorgsector te bieden heeft op het gebied van scholing door middel van de registratie en de herregistratie-eisen die gesteld worden aan de kraamverzorgenden, de accreditatie-eisen aan (opleidings-)instellingen en door de herziening van het Beroepscompetentieprofiel.

Medio 2016 heeft het Kenniscentrum Kraamzorg i.s.m. Bo Geboortezorg een start gemaakt om met het opleidingsveld aan de slag te gaan.

3.2.1 Herregistratie Kraamverzorgenden

De eerste Herregistraties zijn gestart op 1 april 2016. Eind 2016 hebben zich 1250 kraamverzorgenden geherregistreerd. De grootste groep herregistreert zich in de eerste helft van 2017.

Begin 2016 heeft het Bestuur de nieuwe eisen bestudeerd en heeft deze formeel vastgesteld. De Herregistratie-eisen zijn aangescherpt op basis van informatie en inzichten verkregen uit de eerste registratieperiode en op basis van de uitkomsten uit de Denktank (zie hoofdstuk 3.6.2) en het daaruit voortvloeiende Visiedocument "Kraamzorg verzekerd van een goede toekomst" (Deen, 2015). De Herregistratiecommissie heeft vervolgens de eisen vastgesteld.

Na Herregistratie moeten alle kraamverzorgenden een e-learning "Basis Kraamverzorgenden" maken. Deze e-learning bestaat uit 5 modules: Basisborstvoeding, Vroegsignalering, meldcode en SBS, Observeren en signaleren van de baby in de kraamtijd, Observeren en signaleren van de kraamvrouw in de kraamtijd, Kunstvoeding. Per module heeft men een half uur de tijd, de modules hoeven niet in een keer gemaakt te worden en gaan uit van verzorgende IG niveau 3. Het doel van deze e-learning is om te bepalen of het kennisniveau van de kraamverzorgenden op deze onderwerpen

voldoende is. Wanneer de kraamverzorgende niet slaagt voor een module, dient ze een scholing te volgen voor dat onderwerp, om het kennisniveau op peil te krijgen. Hiervoor heeft zij drie jaar de tijd.

Nadat de grootste groep kraamverzorgenden eind 2017 zijn geherregistreerd hebben we een duidelijk beeld op welke onderwerpen er een lager slagingspercentage is en waarop nog extra scholing moet worden verzorgd.

3.2.2 Accreditatie (opleidings-)instellingen

De Accreditatiecommissie bestond deze verslagperiode uit 2 Beleidsmedewerkers die ondersteund zijn door deskundigen op de verschillende specialistische terreinen. Deze verslagperiode is er veel aandacht uitgegaan naar de Accreditatie van scholing. Begin 2016 is de gehele Accreditatiesystematiek in zijn geheel geëvalueerd. De Accreditatiesystematiek is aangescherpt. De tarieven voor accreditatie zijn onder de loep genomen en zijn met 10% verhoogd per 1 april 2016.

In 2016 is tevens een start gemaakt met de visitaties van de geaccrediteerde scholingen wat veel kennis en inzichten geeft.

3.2.3 Beroepscompetentieprofiel

Het Kenniscentrum Kraamzorg heeft in april 2015 een aanvraag ingediend bij het A&OVVT fonds voor subsidiegelden om het Beroepscompetentieprofiel (BCP) uit 2009 te herzien. In mei 2015 is de toezegging van het A&OVVT fonds gekomen dat het Kenniscentrum Kraamzorg in samenwerking met Ed Deen, *partners in gezondheidszorg* het BCP mochten herzien. Het traject is afgerond in mei 2016 waarna het SOVVT het Beroepscompetentieprofiel heeft gelegitimeerd. In het najaar 2016 is het Beroepscompetentieprofiel goedgekeurd door het SBB (Stichting Samenwerking Beroepsonderwijs Bedrijfsleven). Vanaf 2017 wordt het Beroepscompetentieprofiel gebruikt om met de opleidingen aan de slag te gaan.

3.2.4 Opleidingsveld

In deze verslagperiode is er regelmatig contact geweest en is er informatie uitgewisseld met de verschillende opleidingscoördinatoren van verschillende ROC's in het land. Duidelijk is dat er een sterke behoefte is aan richting die het opleidingsveld in moet gaan voor wat betreft de kraamzorgopleidingen. In het najaar 2016 is een start gemaakt met een verkenning van het opleidingsveld.

3.3 Inhoud, ontwikkeling en kennisoverdracht

3.3.1 Landelijke (monodisciplinaire en multidisciplinaire) richtlijnen en protocollen

Landelijke Protocollen:

Twee Werkgroepen Landelijke Protocollen (totaal 15 leden) hebben in 2016 keihard gewerkt om op deze manier vaart te zetten achter de beoordelingen van de 31 protocollen die voorlagen. Halverwege 2016 was de helft van de protocollen beoordeeld en deze zijn voorgelegd aan de KNOV. De KNOV was zeer enthousiast over het resultaat. Eind 2016 was het tweede en laatste gedeelte zo goed als klaar, deze worden begin 2017 beoordeeld door de KNOV. Alle protocollen moeten uiteindelijk door de KNOV beoordeeld worden en door ter zake doende andere stakeholders. Een beleidsmedewerker zorgt er sinds september 2016 voor dat de protocollen dezelfde uitstraling, indeling en taal krijgen.

De verwachting is dat dit hele proces in september 2017 is afgerond en in de vernieuwde APP staat.

Landelijke Richtlijnen:

Door de intensiteit van andere werkzaamheden is er in 2016 niet verder gewerkt aan de Landelijke Richtlijnen.

3.3.2 CPZ

In de verslagperiode is er zeer incidenteel contact geweest tussen het bureau van het CPZ en het bureau van het Kenniscentrum Kraamzorg. De informatie uitwisseling vindt voornamelijk plaats via het sectoroverleg Kraamzorg waarin de brancheorganisaties, de beroepsvereniging, het Kenniscentrum Kraamzorg en het bestuurslid, die de Kraamzorg binnen het CPZ bestuur vertegenwoordigd, zitting hebben. In dit overleg wordt verslag gedaan door het CPZ bestuurslid over de gang van zaken binnen het CPZ en door diegenen die in commissies van het CPZ zitten.

In de verslagperiode heeft het sectoroverleg 3x plaats gevonden.

3.3.3 Inhoudelijke samenwerkingspartners

Er is een heel goed contact met de belangrijke inhoudelijke samenwerkingspartners in de Geboortezorg. Er zijn afspraken met elkaar gemaakt en er vinden met de verschillende partners regelmatig telefonisch dan wel persoonlijk overleg plaats. Het Kenniscentrum Kraamzorg heeft een duidelijke plek in de keten.

3.3.4 Website

De website, www.kenniscentrumkraamzorg.nl, geeft toegang tot het Kwaliteitsregister, de Accreditatiesystematiek, de scholingsagenda en de Landelijke Protocollen. Tevens brengt het KCKZ via de website wekelijks wisselende inhoudelijke onderwerpen rond de kraamzorg voor het voetlicht. In 2016 lagen de website bezoeken per maand tussen de 5000 en 8000 bezoekers, voorheen was dat rond de 3000 bezoekers maar door de herregistratie wordt de website vaker bezocht.

Naast de website werd er regelmatig een e-nieuwsbrief uitgestuurd aan alle geregistreerde kraamverzorgenden, alle kraamzorgorganisaties en ketenpartners uit de Geboortezorg en anderen geïnteresseerden. In de verslagperiode zijn er 7 e-nieuwsbrieven verstuurd.

Ook worden de berichten uit de e-nieuwsbrief en van de website doorgezet naar de Facebookpagina van het Kenniscentrum Kraamzorg. Eind 2016 had het Kenniscentrum Kraamzorg ruim 3600 volgers op Facebook.

Voor actuele zaken wordt er gebruik gemaakt van twitter.

3.3.5 Dag van de Kraamzorg

In 2016 vond deze dag wederom begin september plaats in Nieuwegein. Naast het plenaire programma en de markt met sponsors was er ook weer een Kennisstraat waar de kraamverzorgenden kennis kunnen ophalen. In 2016 was Lieve Blancquaert, fotografe en programmamaker van Birthday bij de opening van het programma: een groot succes. De Dag van de Kraamzorg wordt geaccrediteerd. De dag voorziet duidelijk in een behoefte want het aantal kraamverzorgenden die deze dag bezoeken stijgt elk jaar.

3.3.6 Artikelen in vakbladen

Ook in 2016 zijn er weer verschillende artikelen verschenen over het Kenniscentrum Kraamzorg in de kraamzorgvakbladen Kraamsupport, Nataal en Kraamzorg. Met al deze bladen is een relatie opgebouwd en zij zijn bereid om het Kenniscentrum Kraamzorg ook in de toekomst een podium te geven.

Met Kraamsupport heeft het Kenniscentrum Kraamzorg ook dit verslagjaar een speciale samenwerking. Zij brachten in 2016 4x een Special van hun blad uit met een specifiek thema waaraan het KCKZ haar input mocht verlenen. In ruil hiervoor is deze Special door het Kenniscentrum Kraamzorg naar alle kraamverzorgenden in het Kwaliteitsregister gestuurd.

3.4 Ketensamenwerking

Voor de toekomst en het voortbestaan van de kraamzorg is samenwerking met ketenpartners van groot belang. Kraamzorgorganisaties zijn actief betrokken in VSV's en werken steeds nauwer samen met verloskundigen in juridische samenwerkingsverbanden die een opmaat zijn naar integrale geboortezorg en -financiering.

Binnen het sectoroverleg Kraamzorg bewaakt het Kenniscentrum Kraamzorg samen met de andere betrokken partijen het overzicht over de diverse overlegstructuren waarbij de Kraamzorg betrokken moet zijn daar waar het gaat over de inhoud en afstemming van zorg. Gezamenlijk wordt bekeken wie waarvoor afgevaardigd wordt zodat werkzaamheden niet dubbel gedaan worden en er een terugkoppeling plaatsvindt van de informatie die uitgewisseld is. Ketenpartners weten het Kenniscentrum Kraamzorg op een natuurlijke manier te vinden daar waar het gaat om afvaardiging in werkgroepen voor multidisciplinair overleg over de inhoud van de kraamzorg.

Ook de Herregistratiecommissie had het onderwerp scherp op haar vizier bij de keuze voor de verplichte modules voor bij- en nascholing voor de eerste Herregistratieperiode. De individuele kraamverzorgende wordt zich zo geleidelijk steeds meer bewust van haar rol in de keten, door middel van de activiteiten die ze voor haar (her)registratie in het Kwaliteitsregister moet ontplooien.

3.5 Onderzoek

Het Kenniscentrum Kraamzorg heeft alles gedaan wat in haar mogelijkheden lag om in deze verslagperiode onderzoek te faciliteren en te stimuleren.

Hier volgen de activiteiten in de verslagperiode:

- Door de programmacommissie van ZonMw is een call voor de kraamzorg uitgeschreven en op 1 februari 2016 uitgezet. Per 1 december 2016 zijn er 5 onderzoeksvoorstellen kraamzorg gehonoreerd, waaraan totaal 17 kraamzorgorganisaties meewerken, met voor elk onderzoek een bedrag van 300.000 Euro voor 3 jaar. Het is ongekend voor de kraamzorgsector dat er zoveel onderzoek mogelijk is. De vijf onderzoeken gaan over de effectiviteit en invulling van kraamzorg, waarbij zorg op maat een belangrijk uitgangspunt is. De resultaten dragen bij aan het professionele handelen van de beroepsgroep kraamzorg in de (integrale) keten van zorg. Zie ook: <https://www.zonmw.nl/nl/onderzoek-resultaten/preventie/zwangerschap-en-geboorte/kennis-voor-kraamzorg/>
- Het onderzoek van het ErasmusMC, HP4all2, heeft onze aandacht. In het najaar was er overleg over de voortgang: het project loopt na de zomer van 2017 af. Een groot aantal kraamzorgorganisaties heeft zich ingespannen voor dit onderzoek en daarom is besloten om begin 2017 een bijeenkomst te plannen voor alle kraamzorgorganisaties die hebben deelgenomen om met elkaar te bekijken wat de opbrengsten zijn voor de kraamzorg uit dit onderzoek en wat er gebruikt kan worden in het dagelijkse werk van alle kraamzorgorganisaties.
- Kraamzorg op maat in de Integrale Geboortezorg/ Toekomst Kraamzorg in de Integrale Geboortezorg:
Bo Geboortezorg(Bo), het Kenniscentrum Kraamzorg(KCKZ) en de Nederlands Beroepsvereniging voor Kraamverzorgenden(NBvK) waren verheugd dat het projectvoorstel '*Kraamzorg op maat in de Integrale Geboortezorg (KM4all)*' eindelijk eind september 2016, na een jaar hard werken, goed was ontvangen door VWS. Dit projectvoorstel heeft geleid tot de uitnodiging van VWS om ook aan een integrale kraamzorgvisie binnen de Geboortezorg te gaan werken. Deze visie is in onze ogen absoluut nodig om in de toekomst optimaal gebruik te maken van de kracht van kraamzorg. Wij zien er naar uit om deel 2, de overkoepelende visie, verder te ontwikkelen.

Bo, KCKZ en NBvK stonden in de startblokken om in januari 2017 aan de slag te gaan met deel 1: KM4all. In 2017 wilden we tevens starten met het uitwerken van een projectvoorstel voor de overkoepelde integrale visie en doen we een concreet voorstel voor deel 2 'Toekomst van de Kraamzorg in de Integrale Geboortezorg'. Helaas is het zover niet gekomen, eind 2016 is het hele voorstel door VWS niet geaccepteerd.

- PFZW: in september 2014 hebben zij een start gemaakt met onderzoek op basis van gegevens uit hun eigen bestand en uit het bestand van het Kwaliteitsregister Kraamverzorgenden en het volgende onderzocht: hoe ziet het personeelsbestand van kraamverzorgenden in Nederland er nu eigenlijk uit? Welke ontwikkelingen hebben daar in de laatste jaren plaatsgevonden? Zijn kraamverzorgenden meer of minder gaan werken? Wat is er gebeurt met de salarisontwikkeling? En de gemiddelde leeftijd? Zij hebben die dag laten u zien hoe de kraamzorg zich heeft ontwikkeld en wat kenmerkende aspecten zijn van de kraamverzorgenden in Nederland. En hebben een toekomstbeeld geschetst: hebben we straks ook voldoende kraamverzorgenden? Een onderzoeksvorstel van PFZW hierover loopt vanaf 2016 bij VWS in samenwerking met brancheorganisatie Bo Geboortezorg.

3.6 Innovaties

3.6.1 Digitale kraamzorg

Steeds meer kraamverzorgenden weten het Kenniscentrum Kraamzorg te vinden via de website, de nieuwsbrief, facebook en de APP van het KCKZ. De 5 modules van de e-learning die bij de Herregistratie op 1 april 2016 zijn gelanceerd (zie hoofdstuk 3.2.1) was een nieuwe digitale uitdaging voor veel kraamverzorgenden. Langzaam wordt de sector digitaal wat van groot belang is om mee te kunnen als volwaardig partner in de keten van geboortezorg.

3.6.2 Kraamverzorgenden van de toekomst

In 2014 is het Kenniscentrum Kraamzorg gestart met het formuleren van een toekomst visie en een duidelijke positionering van het beroep kraamzorg. Daartoe is een denktank in het leven geroepen met als opdracht een toekomstbeeld op te stellen over het vak van de kraamverzorgende in het jaar 2020.

Resultante van dit proces is het document "Toekomstbeeld van het beroep kraamzorg" van het KCKZ (2015). Dit document heeft als basis gediend voor het Visiedocument "Kraamzorg verzekerd van een goede toekomst" (Deen, 2015) over de rol en positionering van de kraamverzorgende in de geboortezorgketen. Op dit Visiedocument is vervolgens het Beroepscompetentieprofiel gebaseerd (zie hoofdstuk 3.2.3) en is het uitgangspunt voor de Herregistratiecommissie geweest (zie hoofdstuk 3.2.1).

In 2016 zijn we vervolgens met de uitrol gestart van het Visiedocument, het Beroepscompetentieprofiel en de uitkomsten van de Herregistratiecommissie in de vorm van de nieuwe Herregistratie-eisen waarmee we op 1 april 2016 van start zijn gegaan. Op deze manier hebben we in 2016 uitvoering gegeven aan hetgeen in 2014 van start is gegaan: vorm geven aan de toekomst van de kraamverzorgenden in 2020.

4. Stakeholders

Met de onderstaande stakeholders heeft het Kenniscentrum Kraamzorg regelmatig contact (ingedeeld, op willekeurige volgorde, op basis van de zes beleidsterreinen):

- 1. Kwaliteit:** CPZ, ZIN, Zorgverzekeraars, Kraamzorgorganisaties, NBvK, IGZ en VWS, Bo Geboortezorg
- 2. Scholing:** SSB, Opleidingsinstellingen, opleiders, A&OVVT, SOVVT
- 3. Inhoud:** CPZ, Voedingscentrum, Stichting Zorg voor Borstvoeding, RIVM, The Next Page, EHBO, VeiligheidNL, NBvK, KNOV, NCJ, NVL, ActiZ, BTN
- 4. Ketensamenwerking:** CPZ, KNOV, JGZ
- 5. Onderzoek:** ZonMw, TNO, Nivel, Zorginstituut Nederland, Kwaliteitsinstituut, PFZW, ErasmusMC, Trimbos, Promise, Stichting Opvoeden, Academische Werkplaats Kraamzorg in Geboortezorg (AWKG)
- 6. Innovaties:** Kraamzorgorganisaties, Kraamverzorgenden

5. Faciliteiten

Het Kenniscentrum Kraamzorg maakt gebruik van de volgende faciliteiten om het werk te doen.

5.1 Huisvesting

Het Kenniscentrum Kraamzorg houdt nog steeds kantoor bij Regus in Hoofddorp. De kantoorruimte is puur functioneel, naast de kantoorruimte kunnen wij via Regus gebruik maken van alle extra services zoals: telefoonservice, huur vergaderruimte, administratieve ondersteuning e.d., die nodig zijn om het werk te doen.

5.2 Website

De website is het communicatiemiddel van het Kenniscentrum Kraamzorg en tevens het centrale punt van waaruit de kwaliteitsregistratie en de accreditatie wordt geregeld. Om te registreren, de registratie bij te houden, scholingen te accrediteren en geaccrediteerde scholingen te bekijken moet de website van het Kenniscentrum Kraamzorg bezocht worden. Het Kwaliteitsregister met ruim 10000 geregistreerde kraamverzorgenden en 600 geaccrediteerde scholingen eind 2016 heeft tot veel bezoekers van de website geleid, zie voor meer informatie hoofdstuk 4.3.4.

De website zelf wordt onderhouden door een freelance webdesigner/bouwer. De teksten en onderwerpen die aangeleverd worden, worden geredigeerd en/of geschreven door een vaste freelance journaliste, zij is ook betrokken bij het up-to-date houden van de website en de content voor de e-nieuwsbrieven.

Het gedeelte van de website waar de registratie en accreditatie plaatsvindt wordt door Xaurum, met haar online web portaal PE-online, verzorgd en beheerd.

6. Financiën

In de bijlage is een verkorte versie van de jaarcijfers 2016 bijgevoegd.

Het jaar 2016 is het laatste jaar van de eerste registratieperiode van drie jaren. Desondanks bedraagt de vooruit ontvangen registraties € 330.000, doordat de meeste registraties in 2014 pas halverwege het jaar plaatsvonden. Door toewijzing van de ontvangen registraties aan 36 maanden vanaf de maand van registratie is deze overloop ontstaan. De herregistraties in 2017 verlopen eerder in het jaar zodat deze overloop na de herregistratieperiode van drie jaren lager zal zijn. Vanaf 2016 verlopen alle registraties via Docdata. De vooruit ontvangen bedragen zijn op spaarrekeningen gestort. De gelden zijn ten alle tijden beschikbaar.

Doordat er inmiddels meer dan 10.000 kraamverzorgenden zijn geregistreerd, zijn de kosten van het register aanzienlijk afgenomen door een lagere prijs per dossier. Daarnaast is er in 2016 een start gemaakt met Moodle en toetsen via Atrivision en is er meer aandacht geweest voor beleidsterreinen.

In 2016 is er een extra managementassistente aangetrokken waardoor de loonkosten in 2016 zijn toegenomen. De huisvestingskosten zijn tevens toegenomen door de (interne) verhuizing naar een groter kantoor. Om kosten van eventuele ziekteverzuim te beperken is er een ziekteverzuimverzekering afgesloten bij Turien & Co. De aansprakelijkheid van het bestuur en de stichting is tevens vanaf 2016 verzekerd.

6.1 Vaste inkomsten

De vaste inkomsten van Kenniscentrum Kraamzorg bestaan uit de (her)registratie van kraamverzorgenden en de accreditatie van (opleidings-)instellingen.

De (her)registratie van een kraamverzorgende bedraagt vanaf 1 april 2016 €90,- voor drie jaar.

De aanbodaccreditatie is vanaf 1 april 2016 €135,- per jaar, een instellingsaccreditatie is € 1600,- voor een non-profitorganisatie en €2150,- voor elke andere organisatie, beide voor drie jaar.

Eind 2016 hadden zich ruim 10000 kraamverzorgenden ingeschreven in het Kwaliteitsregister, ongeveer 270 scholingen waren geaccrediteerd en 14 instellingsaccreditaties zijn verleend in deze verslagperiode, waardoor Kenniscentrum Kraamzorg financieel onafhankelijk is.

6.2 Subsidies

In 2016 zijn er geen subsidies door het Kenniscentrum Kraamzorg aangevraagd of ontvangen.

6.4 Sponsoring

Vanaf 2016 heeft Forest Healthcare het contract met 2 jaar verlengd voor totaal €18.500,- in ruil waarvoor Forest Healthcare een pagina op de website van Kenniscentrum Kraamzorg mag vullen met haar eigen content.

Tot en met mei 2016 is Procter&Gamble (o.a. Pampers) een samenwerkingsverband met het Kenniscentrum Kraamzorg aangegaan voor €10.000,-/jaar onder dezelfde voorwaarden als Forest Healthcare. Na dit jaar heeft Procter&Gamble de samenwerking niet voortgezet.

In het najaar van 2016 heeft Philips Child Care aangegeven dat zij vanaf 2017 een samenwerking met het Kenniscentrum Kraamzorg wil aangaan.

Deze sponsorgelden zijn besteed aan het ontwikkelen van de Landelijke Protocollen en de APP.

7. Tot slot

Met dit Jaarverslag over 2016 legt het Kenniscentrum Kraamzorg verantwoording af over haar gevoerde beleid en de daaruit voortvloeiende activiteiten.

Wij kijken met trots terug op een mooi jaar waarin er weer voortgang gemaakt is op de weg naar professionalisering van de kraamverzorgenden. Samen met de kraamverzorgenden en de kraamzorgorganisaties zetten we stappen om tot eenduidigheid te komen als het over kwaliteit en inhoud van het werk van kraamverzorgenden gaat. Wij zijn vol nieuwe energie aan 2017 begonnen.

Marie-Pauline van der Ven-de Vries, directeur

ven@kenniscentrumkraamzorg.nl

Esther van der Zwan, secretaris

zwan@kenniscentrumkraamzorg.nl

Hoofddorp, juli 2017

Bijlage: Jaarcijfers Kenniscentrum Kraamzorg 2016**BALANS PER 31 DECEMBER 2016***(Na resultaatbestemming, afgerond op duizend euro's)*

Activa	2016	2015
	€	€
<u> Vlottende activa </u>		
Vorderingen en overlopende activa		
Nog te factureren bedragen	-	9.000
Vooruitbetaalde bedragen	17.000	1.000
Vorderingen	17.000	18.000
	34.000	28.000
Liquide middelen	368.000	436.000
	402.000	464.000
	402.000	464.000
Passiva	2016	2015
	€	€
<u>Reserves</u>		
Saldo reserve	24.000	-36.000
Overschot verslagjaar	20.000	60.000
	44.000	24.000
<u>Langlopende schulden</u>		
Vooruit ontvangen bedragen	118.000	138.000
<u>Kortlopende schulden</u>		
Vooruit ontvangen bedragen	213.000	274.000
Belastingen	7.000	6.000
Overige schulden	20.000	22.000
	240.000	302.000
	402.000	464.000
	402.000	464.000

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2016 en 2015

(Afgerond op duizend euro's)

	2016		2015	
	€	€	€	€
Baten				
Opbrengsten registraties en accreditaties				
Registraties	255.000		224.000	
Accreditaties	40.000		35.000	
		295.000		259.000
Ontvangen subsidie		-		-
Ontvangen sponsoring		3.000		7.000
Som der baten		298.000		266.000
Lasten				
Personeel	137.000		102.000	
Register en accreditaties	75.000		62.000	
Beleidsterreinen en protocollen	15.000		1.000	
Overige lasten	52.000		44.000	
Som van de lasten		279.000		209.000
Saldo		19.000		57.000
Financiële baten en lasten		1.000		3.000
Overschot		20.000		60.000